

DE WIND ALS BOND- GENOOT

TEKST EN BEELD HARRY WAGENAAR

Fredjan Twigt wil vooral nieuwe dingen doen

De handel in ligfietsen is ingezakt en klanten heeft hij nauwelijks meer, maar handelaar en ontwerper Fredjan Twigt zit niet bij de pakken neer. Gedreven door optimisme ontwierp hij de Whike, een ligfiets met een zeil. "Ik wilde laten zien dat je je ook anders kunt verplaatsten. Snel, milieuvriendelijk en toch comfortabel."

Achter de duinen in het dorp Bergen aan Zee heerst rust. Enkele dagjesmensen lopen richting het strand, dwars door het Engelse Veld, langs onverstoort grazende Schotse hooglanders. Een stel bewoners van een bont beschilderde camper geniet van de laatste middagzon. Pal ernaast, aan de Elzenlaan staat het huis van Fredjan Twigt. Enkel een bordje aan de weg wijst op de activiteit die hier zou moeten plaatsvinden. 'Twigt ligfietsen, verhuur, teamuitjes en verkoop', staat er op. De tuin is leeg, de schuur gesloten en er is niemand thuis. "Ik woon hier niet meer", zegt Fredjan Twigt wanneer hij drie kwartier later komt aanrijden op een elektrisch ondersteunde Whike. "Ik verhuur mijn huis, de schuur gebruik ik nog voor de ligfietsen."

Kruisbestuiving

De Whike is vooral intuïtief ontstaan, vertelt Fredjan, als een kruisbestuiving van zijn ervaringen als catamaranzeiler, surfer en ligfietser. Wat voor gebruik hij met de zeilfiets voor ogen heeft? "Vooral wedstrijden en dan met name over de lange afstand. Neem nou zo'n rally als Parijs-Dakar. Het is toch een schande zoals ze met die vrachtwagens door de woestijn scheuren! Ik wil laten zien dat je je ook anders kunt verplaatsten. Snel, milieuvriendelijk en toch comfortabel. En verder is de fiets er voor de *fun* en om gewoon van A naar B te komen."

Opvallend is dat Whike een BV is. Een investeerder zag er wel wat in, ondanks dat de Whike een niche binnen een niche is. "Je hebt van die driewielige karretjes waarmee je over het strand kunt zeilen. Daarvan worden er binnen Europa zo'n duizend per jaar verkocht. Voor de Whike moeten er daarom ook wel mogelijkheden zijn. We hebben momenteel al belangstelling vanuit de Verenigde Staten!"

"De kritiek op ligfietsen is dat ze zo slecht zichtbaar zijn. Als je een ligfietser niet ziet, moet je volgens mij toch echt naar de oogarts, maar met de Whike kan helemaal niemand dat meer beweren. Zonder dat het ervoor

Val je niet om als het hard waait, hoe moet dat nou tegen de wind in en is het wel toegestaan op de openbare weg?

bedoeld is, zorgt het zeil in de stad voor een goede zichtbaarheid. Ik fiets ook regelmatig met mijn kleinzoon achterop, je kunt er echt alles mee.”

Zak guldens

Fredjan is van oorsprong architect, werkte tien jaar in Afrika voor de Verenigde Naties, waaronder zeven jaar in Malawi, om scholen te bouwen en wegen aan te leggen. Daarna kwam hij in de ligfietshandel terecht. “Eens even denken, ik hou dat eigenlijk niet zo bij, maar dat moet ondertussen toch wel twintig jaar geleden zijn. Ik moet mijn jubileum gaan vieren! Het begon ermee dat mijn fiets was gestolen en ik een nieuwe wilde kopen. Voor een winkel zag ik toen een ligfiets staan. Ik had al wel in mijn achterhoofd om op een ligfiets te gaan rijden en dit was als het ware een teken uit de hemel. Ik heb die ligfiets toen gekocht en vervolgens kreeg ik daar allemaal reacties op van mensen die er ook wel eens op zouden willen fietsen. Tijdens de FietsRAI ben ik voor de ingang op het fietspad gaan staan en bood ik aan om hem uit te proberen voor een gulden. Aan het eind van de dag had ik een grote zak vol guldens en kwam toen tot de conclusie: dit levert geld op in plaats van dat het geld kost. Ik heb toen Flevobike gebeld met de vraag of ze er hier niet een aantal ligfietsen zouden willen neerzetten. Dat deden ze. Ik kreeg ook nog eens heel makkelijk publiciteit. Je hoefde maar een journalist te bellen of een paar dagen later stond er een artikel op de voorpagina van de krant. Zo is het allemaal, ongepland, begonnen.”

Maar ondertussen zijn de tijden veranderd. Wanneer hij de deuren van de schuur opent, wordt het verleden zichtbaar. Van achter naar voren staat de schuur bomvol met allerhande ligfietsen. Daaronder zijn ook modellen die hij zelf ontwierp, zoals de Lyra, die volgens Fredjan een heel goede wereldfiets is. “In de topjaren verkocht ik meer dan honderd fietsen per jaar. Nu niet meer dan enkele tientallen.”

Nieuwe dingen

Natuurlijk roept een fiets met een zeil haast automatisch vragen op. Val je niet om als het hard waait, hoe moet dat nou tegen de wind in en is het wel toegestaan op de openbare weg? Op die vragen is volgens Fredjan maar één antwoord. “Je moet het zelf proberen en zelf ondervinden hoe het is om er op te rijden. Ik heb eens een kennismakingstocht georganiseerd op de dijk bij Petten. Er stond die dag een stevige wind. Enthousiasme alom, ik verkocht er in één keer vijftien! Helaas stond er tijdens andere kennismakingstochten geen zuchtje wind. Wettelijk gezien zit alles erop wat verplicht is voor een fiets: verlichting, een reflector, reflecterende banden. Over een zeil wordt in de wet niets voorgeschreven. De politie had er wel de nodige vraagtekens bij en is ook

op bezoek geweest. Ik heb ze er een stuk op laten fietsen. Je had ze moeten zien! Ze kwamen terug met een enorme *smile* op hun gezicht!”

Een echte wereld- of vakantiefiets is Fredjan nooit geweest, dat was wat lastig met kinderen en een zeil-hobby. Met de komst van de Whike lijkt er toch een klein vuurtje in die richting te zijn ontstoken. “Eigenlijk wilde ik vorig jaar naar Egypte, maar daar brak de revolutie uit. Naar Libië ben ik ook heel nieuwsgierig. En ach, desnoods ga ik nog een keer naar de Westelijke Sahara, de woestijn is zo vreselijk mooi daar!”

De avond begint te vallen, het wordt vochtig en kil, de Schotse hooglanders zijn opgelost in de donkere lucht en de camperbewoners zijn naar binnen gegaan. Ook Fredjan sluit de deuren van zijn schuur. “Ik zal mijn zoon vragen om binnenkort weer eens naar mijn website te kijken”, zegt hij schuldbewust. “Er is tien jaar lang niets aan gedaan. Nee, ik ben niet zo’n goede zakenman. Eigenlijk wil ik vooral steeds weer nieuwe dingen uitproberen.”

Lees ook Fredjans reisverhaal op pagina 14

De Whike

De Whike is een ‘normale’ driewielige ligfiets met een lange wielbasis waarop een zeil kan worden gemonteerd. Het zeil dient als ondersteuning van de trapaandrijving en kan met één hand worden bediend, terwijl je met de andere stuurt. Tijdens het remmen schiet het zeil (de schoot) automatisch los. Met de wind schuin tegen, tot ongeveer 45 graden (aan de wind) is er nog voorwaartse druk in het zeil. Voor stormwind is er een kleiner zeil verkrijgbaar. Een elektrisch ondersteunde versie met zonnecellen in het zeil is in ontwikkeling.

Wil je een Whike uitproberen? Neem dan contact op met Fredjan Twigt: 06 54 78 30 68 of mailfredjan@gmail.com. Bij voldoende belangstelling organiseert hij komend jaar weer een Whike-reis door de Westelijke Sahara. Meer informatie over de Whike en Fredjans ligfietsen vind je op www.whike.com en www.twigtligfietsen.nl.